

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Raport współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Raport metodologiczny prowadzenia badań ewaluacyjnych w projekcie:

***„Opracowanie i pilotażowe wdrożenie programu doskonalenia zawodowego w
zakresie odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach
dla nauczycieli zawodowych szkół rolniczych”***

Zamawiający: Unia Producentów i Pracodawców
Przemysłu Mięsnego
Aleje Ujazdowskie 18/16
00-478 Warszawa

Wykonawca:
Haute sp. z o.o.
ul. Jagiellońska 50/1
10-274 Olsztyn

Autorka:
Dr Edyta Borys – ewaluatorka kluczowa

Człowiek- najlepsza inwestycja

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Założenia metodologiczne ewaluacji.....	3
3. Narzędzia badawcze opracowane do celów badań ewaluacyjnych.....	5
4. Załączniki.....	8

1. Wstęp

Projekt Opracowanie i pilotażowe wdrożenie programu doskonalenia zawodowego w zakresie odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach dla nauczycieli zawodowych szkół rolniczych jest skierowany do nauczycielek/nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorek/instruktorów praktycznej nauki zawodu kształcących w zawodach związanych z obsługą pozyskiwania energii w biogazowniach tj. w szczególności zawodów rolniczych, ochrony środowiska, chemicznych. W projekcie założono udział nauczycielek/nauczycieli zawodów informatycznych w rolnictwie (sterowanie komputerowe biogazownią), budowlanych (konstrukcja biogazowni), mechanizacji rolnictwa (obsługa silników/maszyn w biogazowniach).

Głównym celem projektu jest „podniesienie jakości kształcenia na kierunkach OZE poprzez zainicjowanie z przedsiębiorcami i szkołami zawodowymi nowatorskiego podejścia do nauczania praktycznego w zakresie technologii biogazowych oraz podniesienie kompetencji profesjonalnych 286 nauczycieli przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu (NZ) z całej Polski (86 Kobiet i 200 Mężczyzn), w okresie od 1.10.2012r. do 31.03.2015 r.”.

Wnioskodawca sformułował następujące cele szczegółowe projektu:

- w ścisłej współpracy z przedsiębiorcami i szkołami zawodowymi wypracowanie nowych rozwiązań organizacyjnych podnoszenia kompetencji zawodowych NZ w biogazowniach w okresie 1.10.2012 – 31.03.2015;
- zdobycie/aktualizacja wiedzy i umiejętności praktycznych grupy 286 NZ (86K i 200M) w zakresie aktualnych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych wykorzystywanych w biogazowniach w okresie od 1.02.2013 do 28.02.2015.

Niniejszy raport metodologiczny opisujący narzędzia badawcze, które zostaną wykorzystane w trakcie badań powstał po zapoznaniu się z treścią i harmonogramem wniosku projektowego, przeprowadzonymi konsultacjami z ekspertami projektu i zespołem zarządzającym projektem. Przeanalizowano również aktualne problemy i zadania branży odnawialnych źródeł energii.

2. Założenia metodologiczne ewaluacji

Ewaluacja jest systematycznym i rzetelnym badaniem przedsięwzięcia edukacyjnego. Jej celem jest zebranie informacji pozwalających określić wartość przedsięwzięcia. W niniejszym projekcie ewaluacja będzie prowadzona w sposób ciągły i obejmować będzie różne źródła danych. Można zatem określić ją mianem formatywnej, co oznacza, że dane gromadzone na bieżąco będą umożliwiały stałe, adekwatne do wyników badań modyfikowanie wsparcia. Celem ewaluacji będzie poznanie wartości projektu z punktu widzenia podniesienia kwalifikacji zawodowych nauczycielek i nauczycieli kształcących w zawodach związanych z obsługą pozyskiwania energii w biogazowniach, w zawodach rolniczych, ochrony środowiska, chemicznych oraz zawodach informatycznych w rolnictwie.

Przedmiotem ewaluacji jest projekt „Opracowanie i pilotażowe wdrożenie programu doskonalenia zawodowego w zakresie odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach dla nauczycieli zawodowych szkół rolniczych”.

Badania ewaluacyjne zostały zaplanowane, jako proces zbierania danych prowadzących do uzyskania odpowiedzi na kluczowe pytania sformułowane przez Wnioskodawcę:

- Jakie są potrzeby (oczekiwania) nauczycielek/nauczycieli zawodu w zakresie szkolenia zawodowego?
- Jaki jest poziom wiedzy i umiejętności nauczycielek/nauczycieli zawodu w zakresie nowych rozwiązań technologicznych i organizacyjnych wykorzystywanych w przedsiębiorstwach OZE?
- Jakie są opinie uczestniczek/uczestników projektu na temat programu praktyk?
- Jak uczestniczki/uczestnicy projektu oceniają opiekunów praktyk, personel projektu oraz techniczne wsparcie?
- Jaka jest samoocena wiedzy i umiejętności nauczycielek/nauczycieli w zakresie dostosowania treści poruszanych podczas zajęć szkolnych do postępu technicznego i technologicznego oraz potrzeb rynku pracy?
- Jakie są najważniejsze motywy przystępowania nauczycielek/nauczycieli do projektu?
- Na jakim poziomie zostały spełnione oczekiwania uczestniczek/uczestników względem projektu?
- Jakie są bariery związane z realizacją praktyk?

- Jak przebiega proces rekrutacji i jakie zmiany należałoby do niego wprowadzić by efektywniej dotrzeć do grupy docelowej projektu?
- Jaki jest poziom realizacji wskaźników projektu?

W procesie zbierania i analizy danych uwzględnione zostaną następujące kryteria ewaluacyjne:

- Trafność działań – na ile zadania realizowane w ramach projektu oraz ich wartość merytoryczna jest dostosowana do potrzeb uczestników/uczestniczek?
- Skuteczność działań – na ile i czy zadania realizowane w ramach projektu oraz ich zakres merytoryczny są zgodne z celami?
- Użyteczność działań – na ile działania realizowane w ramach projektu oraz ich zakres merytoryczny stanowią doświadczenie o walorach pragmatycznych?

W ramach realizacji poszczególnych etapów procesu ewaluacji Projektu wykorzystane zostaną różne metody i techniki badawcze. Umożliwi to uzyskanie obiektywnych i wiarygodnych rezultatów. Wybierając metody badawcze i konstruując narzędzia badawcze wykonawca ewaluacji kierował się następującymi założeniami:

- Metody/narzędzia dostarczą wyczerpujących odpowiedzi na pytania ewaluacyjne;
- Narzędzia będą dostosowane do grupy respondentek/respondentów;
- Tam, gdzie jest to możliwe, będzie się dążyć do multiplikacji źródeł.

Zastosowane metody i techniki badawcze:

- Ankieta ewaluacyjna (dwa rodzaje kwestionariuszy ankiet – ankieta początkowa i końcowa);
- Badanie dokumentów (analiza wyników testu kompetencji in i out, innych dostępnych dokumentów przygotowanych przez ekspertów- raportów, profili oraz dzienników praktyk);
- Wywiad grupowy (prowadzony na rozpoczęcie i na zakończenie projektu);
- Wywiady indywidualnie (opiekunowie praktyk, pracownicy biura).

Badaniami ewaluacyjnymi objęte zostaną wszystkie osoby uczestniczące w projekcie. Ankieta początkowa będzie wykonywana podczas diagnozy początkowej, natomiast ankieta końcowa podczas diagnozy końcowej. Dodatkowo na początku i na zakończenie projektu przeprowadzane będą wywiady grupowe. Wywiady grupowe zostaną poddane transkrypcji.

Dane ilościowe zostaną zakodowane w arkuszu danych excel. Uzyskane w ten sposób dane zostaną poddane analizie ilościowej i jakościowej.

3. Metody, techniki i narzędzia badawcze opracowane do celów badań ewaluacyjnych

W celu zebrania różnorodnego materiału badawczego zostaną wykorzystane metody ilościowe i jakościowe. Badania z wykorzystaniem sondażu diagnostycznego pozwolą uzyskać dane liczbowe ukazujące interesujące zagadnienia w postaci danych statystycznych. Z kolei badania focusowe będą służyły do zebrania materiału jakościowego, ukazującego subiektywne i głębsze postrzeganie m.in. wartości projektu. Takie łączenie sposobów badania pozwala ująć opisywane przedsięwzięcie z kilku perspektyw, dając tym samym pełny jego opis.

W celu rzetelnego przeprowadzenia badań ewaluacyjnych opracowano szereg narzędzi badawczych

- a) Kwestionariusz grupowego wywiadu początkowego, który będzie prowadzony po diagnozie początkowej
- b) Kwestionariusz grupowego wywiadu końcowego, który będzie prowadzony po diagnozie końcowej
- c) Kwestionariusz ankiety początkowej „in”, która będzie prowadzona w trakcie diagnozy początkowej (załącznik 1)
- d) Kwestionariusz ankiety końcowej „out”, która będzie prowadzona w trakcie diagnozy końcowej (załącznik 2)

3.a. Kwestionariusz grupowego wywiadu początkowego

1. Proszę opisać powody, z jakich zdecydowaliście się Państwo wziąć udział w projekcie? (Czy był to wybór i decyzja samodzielna? Czy prowadzicie Państwo przedmioty bezpośrednio związane z OZE? Czy szkoła planuje otworzyć kierunki kształcenia związane z OZE? Skąd Państwo pozyskaliście informacje na temat projektu?)
2. Jak oceniacie Państwo swoje kompetencje z zakresu OZE? (Czy braliście udział w innych inicjatywach edukacyjnych związanych z OZE? W jakich? W jakiej formie?)
3. Czego oczekujecie Państwo po projekcie? Jak wyobrażacie sobie praktyki? Jakiego rodzaju zaangażowania w codzienne funkcjonowanie praktykodawców pragniecie doświadczyć?
4. Jakiego typu wiedzą, umiejętnościami, sprzętami jesteście Państwo szczególnie zainteresowani? Czego oczekujecie po projekcie a w szczególności po praktykach?
5. Jakiego typu obawy żywicie w związku z projektem? (Jeśli macie Państwo wcześniejsze doświadczenia projektowe proszę wskazać co może być powodem Państwa niezadowolenia, rozczarowania?)
6. Jak Państwo wyobrażacie sobie swoje zajęcia lekcyjne po odbyciu praktyki? Na czym będzie polegała różnica w sposobie Państwa pracy? Po czym uczniowie poznają, że odbyliście Państwo praktyki w przedsiębiorstwie zajmującym się OZE?

3.b. Kwestionariusz grupowego wywiadu końcowego

1. Proszę opisać co w Państwa opinii było najbardziej wartościowe, ciekawe w trakcie praktyk? Co zrobiło na Państwu największe wrażenie? Co Państwa zaskoczyło, szczególnie zadziwiło w trakcie praktyk, w zakładzie produkującym OZE?
2. Jakie zmiany postrzegacie Państwo w zakresie swoich kompetencji? Co z nabytej wiedzy, umiejętności będziecie Państwo wykorzystywać w szkole podczas pracy z uczniami?
3. Proszę opisać w jakim zakresie byliście Państwo angażowani przez praktykodawców? Na czym polegał Państwa pobyt w zakładzie produkującym OZE? Jakiego typu działania Państwo podejmowaliście? Które z nich było najbardziej interesujące, wartościowe?
4. Czy udział w projekcie postawił Państwa w trudnej, kłopotliwej sytuacji zawodowej/osobistej? Jakiego typu bariery wskazałobyście Państwo jako znaczące utrudnienie uczestnictwa w projekcie? (Co może przeszkadzać innym nauczycielom w uczestnictwie w projekcie? Jakiego typu działania może podjąć wnioskodawca by zminimalizować lub wyeliminować bariery i utrudnienia?
5. Jakiego typu zmiany proponujecie Państwo w ramach organizacji a także merytorycznej wartości projektu i praktyk? Co w Państwa opinii wymaga dopracowania, zmiany lub eliminacji?
6. Jak Państwo określicie wartość swoich doświadczeń pozyskanych w trakcie trwania i realizacji projektu?

4. Załączniki

Kwestionariusz ankiety początkowej „in”, która będzie prowadzona w trakcie diagnozy początkowej (załącznik 1)

Kwestionariusz ankiety końcowej „out”, która będzie prowadzona w trakcie diagnozy końcowej (załącznik 2)